

εἰς τὰς ἐξ ἀμφιγενῶν πορφυρῶν κεκλιμέναις στοιβάδας του, καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη μᾶς παρουσιάζουσιν ἀνάλογα τούτων.

Καὶ ἕτερον δὲ σημαντικὸν τῶν μεγάλων κατ' ἐξαρσιν κρατήρων χαρακτήρα, καὶ πρὸ πάντων ὠφέλιμον ὅταν αἱ ἐξαρθεῖται ὕλαι δὲν διαιροῦνται εἰς στρώματα, μᾶς παρέχουσι τὰ ἀπὸ τῶν ἁκρῶν τῆς κατωφρεΐας μέχρι τῆς ἐξωτερικῆς βύσεως τοῦ ὅρους ἐκτεινόμενα ρήγματα, καὶ τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὰς εἰς τὰς Καναρίους νήσους λεγομένας βαράγκας, αἵτινες ἐκεῖ εἶναι τόσον ἀξιόλογοι ὅπερ παρατηρεῖ τις ἐντελῶς εἰς τὸν παρὰ τοῦ Κ. Βούχου σχεδιασθέντα χάρτην τῆς νήσου Πάλμας.

Ἡ μία τῶν βαρυνκῶν εἴτε τῶν φαράγγων τούτων, πολὺ πλέον βαθυτέρα τῶν λοιπῶν, ἐκτείνεται ἀπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ ὅρους μέχρι τοῦ βήθους τοῦ κρατήρος. Ὁ τελευταῖος οὗτος χαρακτήρ φάνεται σχεδὸν πάντοτε εἰς τὰς διαφόρους χώρας ἐν αἷς παρήχθησαν παρόμοια συμβεβηκότα, ὥς καὶ εἰς τὰς πλειοτέρας τῶν νήσων αἵτινες ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἀνυψώθησαν ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν θαλασσῶν· πολλάκις δὲ ἀπαντώνται καὶ κοιλάδες τοῦ αὐτοῦ εἶδους.

Ι. Σ. Γ.

Ο ΛΟΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΓΟΡΗΣ (*).

Πέτρος Λαθάτιος, ἐβελοντῆς τῆς Περιγόρης στρατιώτης, διεκρίθη ἐν τοῖς αὐτοσχεδίοις ἐκείνοις ἡρώσι, οἵτινες, ἀντιπαταχθέντες κατὰ τῆς ἐναντίας τῶν Γάλλων συνωμοτάσης Εὐρώπης, κατώρθωσαν τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος διὰ τῆς ἀθανάτου αὐτῶν νίκης. Πνεῦμα ἐνθουσιασμοῦ πλήρες, ἀλλ' ἐλαφρὸν, γενναῖον, καὶ ἀπερίσκειπον ἔχων, ὁ ἐβελοντῆς κτησάμενος τὰς ἐπιμέλidas αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης, ἡχημαλωτίσθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν, οἵτινες ἔφερον αὐτὸν εἰς Σικελίαν. Διαφυγὼν δὲ ἀπὸ τῆς αἰχημαλωσίας, ἀπήντησεν ἐν Μεσσηνίαν νεάνιδα Σικελιώτιδα, συγκατανεύσαν νὰ τὸν συζευχθῇ, καὶ μετ' ὀλίγον ἐγένετο πατὴρ παιδίου, ὀνομασθέντος Ἰωσήφ.

Γεννηθὲν πρὸς τὴν τῶν τεχνῶν λατρείαν, καὶ προωρισμένον νὰ ὑποστῇ πᾶσαν ὀδύνην, τὸ δύστηνον τοῦτο τέκνον, τῶν πρώτων τῆς ζωῆς αὐτοῦ βημάτων ἐπειράθη ἐπὶ τῆς εὐδαίμονος γῆς, τῆς τὸν Θεόκριτον καὶ τὸν Οὐιργίλιον ἐμπνευσάσης.

(*) Ἡ θεολογικὴ τοῦ διηγήματος τούτου ἀφέλεια δυνάττω νὰ παραστήσῃ αὐτὸ ὡς μυθιστόρημα. Ὁρεῖλομεν ὅθεν νὰ εἰδοποιήσωμεν τὸν ἀναγνώστην ὅτι εἶναι ἱστορία ἀληθῆς δαφνίτου (laureat) τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Περιέχει ἡ ἱστορία αὕτη πολλὰ διδάγματα διὰ τοὺς ἐπιεμένους τὸ στάδιον τῶν γραμμάτων νέους, καὶ παρηγορίαν εἰς δυστυχεῖς φρονούντας ἑαυτοὺς ἀπαρηγορήτους.

Ὁ ἀσταθὴς Λαθάτιος μόλις ἐθεράπευε τὰς τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἀνάγκας, διε, περιελθόντος εἰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ ἤδη τότε ἐκδιδομένου συγγραμματος τῶν *Πρωτοτύπων ποιήσεων τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας* (Troubadours), ἔμαθεν ἐκ τοῦ προλόγου τῆς ββλου ταύτης, ὅτι φιλολόγος τις, συμπατριώτης καὶ ἐκ νεότητος φίλος αὐτοῦ, ὁ Κ. Πελισσιέρος, ἐγένετο συνεργάτης τοῦ διαδομένου ἀκαδημαικοῦ, συγγραφέως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος συγγραμματος. Αἰσθηματι φιλοπατρίας ἀναγεννηθὲν ἐν αὐτῷ ἐπανάφερεν αὐτῷ τὴν φυσικὴν του ἀττασίαν, καὶ τῷ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ ἐπαναῖδῃ τὴν Γαλλίαν καὶ νὰ ζητήσῃ φιλογογικὰς ἐργασίας παρὰ τοῦ φίλου του. Ὅθεν πωλήσας ἐν τάχει πᾶν ὅ, τι εἶχε, ἀναχωρεῖ μετὰ τῆς συζύγου καὶ τοῦ υἱοῦ του, ἐντὸς ἀγγλικῶν τινος πλοίου, τὸ ὁποῖον μετέφερεν αὐτοὺς εἰς Γιβραλτάρ. Ἀλλ' αἰφνης λοιμώδης τις ἀσθένεια ἀναφαίνεται, καὶ ἡ γυνὴ τοῦ δυστυχοῦς Λαθατίου προσέβληθῆσα ὑπ' αὐτῆς ἀποθνήσκει.

Ὁ μικρὸς Ἰωσήφ διετήρησεν αἰετοπεθεῖαν τὴν διὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς λύπην, καὶ εἰς τὸ μετέπειτα ἐβλεπε συνεχῶς ἐν τοῖς βρεμβασμοῖς αὐτοῦ, τὸν πατέρα του ῥίπτοντα ἐπὶ τοῦ πικροῦ ἐκείνου τύμβου, τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐξορίας ἀφελθέντος, ἀποχαιρετισμοῦ δάκρυα . . .

Μετὰ δὲ μακράν τινα καὶ κινδυνώδη πορείαν ὁ Λαθάτιος ἐγκαταλείπεται, ἀμπύτωχος, μετὰ τοῦ τέκνου αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἁκτῶν τῆς Γαλλίας. Ἐκείθεν ἀναχωρεῖ κατὰ μῆνα Δεκεμβρίου, ἀνὰ μέσον τῆς χιόνος, φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ κρατῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸ δύστηνον πενταετὲς τέκνον του, τὸ καθ' ἕκαστον βῆμα ταλαντευόμενον, πίπτει ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τοῦ ψύχους ἀπειρηκός, καὶ ματην ζητοῦν διὰ δακρύων τὴν φιλόστοργον τῆς μητρὸς ἀγγαλίην καὶ τὸν θαλπερὸν τῆς Σικελίας ἥλιον.

— Διατί, ἔλεγε τὸ τέκνον, διατί ἡ γῆ αὕτη εἶναι κατάλευκος καὶ σκληρὰ; διατί πορευόμεθα ὑπὸ τὸν μέλανα καὶ κατάψυχρον οὐρανὸν τοῦτον; διατί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, οἱ ὁμιλοῦντες γλῶσσαν ἀκατάληπτον εἰς ἐμέ, δὲν ἀνοίγουσι τὰς οἰκίας των ἵνα μᾶς παρέξωσιν ἄτυλον ὀλίγων ὥρων;

Καὶ ὅταν ὁ Ἰωσήφ ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τοῦ πόνου ἀπνηδυμένος, δὲν ἠδύνετο πλέον νὰ προχωρήσῃ, ὁ πατὴρ ἐπροσπάθει νὰ θερμάνῃ τὰς μικρὰς πεπαγωμένας χεῖρας του, καὶ, φέρων αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐκάλυπτε διὰ τοῦ κατεσχισμένου αὐτοῦ ἐνδύματος, μέχρις οὗ ἡ ἀνθρώπινος εὐσπλαγχνία παρεχώρει αὐτῷ σκέπην ὑπὸ τινα σιτοβολῶνα ἢ σταυλον.

Τέλος περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν ἐσπέρας τινος τοῦ Ἰαννουαρίου, κατὰ πένθιμον καὶ βροχερὸν τινα καιρὸν, οἱ δύο ἀλήται ὁδοιπόροι κρούουσι τὸν κώδωνα τοῦ περιφράγματος ὥραιας τινος οἰκίας, περὶ τὰς ἐσχατίας τῆς ὁδοῦ Basse de Passy κειμένης. Ἦν δὲ αὕτη ἡ διαμονὴ τοῦ ἱσοβίου γραμματέως τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας, καὶ τοῦ εὐεργέτου, δν ὁ δυστυχὴς εἰσῆτει Λαθάτιος. Ὁ Κ. Πελισσιέρος ὑπεδέχθη μετὰ προθυμίας φιλικωτάτης τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἀναγνωρισθέντα ἀρ-

χαῖτον φίλον· ἡ δὲ ἐσχάτη τῆς ἐνδείας κατάστασις, αὐτοῦ τε καὶ τοῦ τέκνου του, συνεκίνησεν αὐτὸν μεχρι δακρῶν. Ἄπασα ἡ οἰκία, ἡ ὑπὸ δύο φίλων οἰκογενεῶν οἰκουμένη συνεκινήθη τὰ μέγιστα, θεωροῦσα τὴν λυπηρὰν τῶν περιγηγῶν τούτων κατάστασιν. Γυνή τις λαβοῦσα τὸ παιδίον, ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὰ καταβεβρεγμένα καὶ ὑπὸ τῆς χιόνης ἐσκληραγμένα ἐνδύματα, καὶ καθύπτουσα ἐν τάχει διὰ νέων τὸ γυνὸν σώμα του, θερμαίνει τοὺς πληγωμένους πόδας τοῦ μικροῦ Ἰωσήφ, ὅστις, ἐκπεπληγμένος ὑπὸ τῶν τοιούτων περιποιήσεων καὶ φροντίδων καὶ ἀναψυχόμενος, εὐχαριστεῖ τὴν εὐεργέτιδα αὐτοῦ διὰ τῆς γλυκείας Ἰταλικῆς γλώσσης του· ἐνὶ λόγῳ νομίζει ἐαυτὸν παρὰ τὴν κοιτίδα καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ εὐρισκόμενον.

Μετ' ὀλίγον ἐπιστολαὶ ἐκ Περιγόρδης ἀναγκαζοῦσι τὸν φυγάδα νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τοῦ τέκνου του εἰς τὴν πατρίδα του. Ἡ εὐφρόσυτος καὶ παρήγορος ἐκείνη ξενεῖα περιποίησεν αὐτοῖς καὶ θαρρὸς καὶ ἰσχύϊν ἱκανήν· ὅθεν ἀνεχώρησαν, οὐχὶ πλέον λαιμώττοντες καὶ νοσταλγοί, ἀλλὰ νεαλεῖς, ἐντὸς ἀμάξης ὁδοπορικῆς, ἡσυχασμένοι ἀπὸ παντὸς δυστυχήματος.

Διατρίψας μὲν τινες παρὰ τῇ οἰκογενεῇ αὐτοῦ ὁ Λαβῆτιος, οὗ τινος τὴν ζωὴν ἐδηλητηρίασαν αἱ συνεχεῖς δυστυχίαι καὶ ταραχαί, ἐτελεύτησεν ἐγκτάλαϊς· πῶν τὸ φίλτατον ὄρφανόν εἰς τὴν φροντίδα τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἥτις, εἰς πενίαν περιελθοῦσα, διεσκοπίσθη μετ' ὀλίγον. Ἀλλὰ μεμακρυσμένη τις συγγενῆς γῆρα, μονογενὴ ἔχουσα υἱόν, εὐσπλαγχνισθεῖσα τὸν μικρὸν Ἰωσήφ, παρέλαβεν εἰς τὸν οἶκόν της. Δυστυχῶς ὅμως ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἡ τοσοῦτον συμπαθὴς, ἦν σχεδὸν δυστυχῆς. Ἀπατηθεῖσα εἰς τὰς ἐλπίδας αὐτῆς περὶ τέκνου, εἰς ὃ οὐδὲ τὸ ἀναγινώσκειν νὰ διδάξῃ ἠδύνατο, κατέρυγεν πρὸς γρηαῖόν τινα ἱερέα, ὅστις, ἀναδεχθεὶς τὸν Ἰωσήφ, ἐδίδασκεν αὐτῷ ὀλίγα ἐκ τῶν ὀλίγων γραμμάτων, ὅσα καὶ αὐτὸς ἐγίνωσκεν. Ἡδὴ ἐν τῇ νεανικῇ αὐτοῦ φαντασίᾳ ἀνεπτύσσετο ἡ μεγαλοπρεπὴς πρὸς τὰς σκηνάς τῆς φύσεως κλίσις τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἡσθάνετο ἐν ἑαυτῷ τὰς ἐκστάσεις ψυχῆς, διὰ τὰς τέχνας πλασθεῖσας, ἐκστάσεις ἐκλαμβανόμενας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς ὀνειροπολήματα, ῥεμβασμοὶ παιδαριώδεις ὑπὸ τῶν μὴ δυναμένων νὰ τὰς κατανοήσωσιν. Ὁ χιμῶν παρήρχετο ἀνωφελὴς πρὸς τὴν διδασκαλίαν. Κατάκλειστος εἰς τὸ πρεσβύτεριον, ὁ δυστυχὴς Ἰωσήφ, ὅστις ἀνεγίνωσκεν ἐτι κακῶς, καὶ μόλις χεῖρον ἐτι ἠδύνατο νὰ συνθέσῃ ἐπιστολὴν τινα, εὔρεν ἐν τῷ βυθῷ σκευοθήκης τινος, τόμον μεταφράσεως τῆς Ἰλιάδος, δι' εἰκονογραφῶν κεκοσμημένης· αἱ ὁμηρικαὶ σκηναὶ αἱ ἐν τῇ ἐκδόσει ἐκείνῃ χαλκογραφημέναι, ἐνέπνευσαν αὐτῷ τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀναγνώσῃ τὸ σύγγραμμα. Ἡ περιέργεια ἐγένετο ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. Ἐπὶ τέλους δὲ ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ τὸ καταθέλλον αὐτὸν ποίημα, καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ ἐπροσπάθει νὰ σχεδιάξῃ ἐπὶ τοῦ τείχους τὰς εἰκόνας τοῦ Ἀχιλλέως, τοῦ Ἑκτωρος, τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἑλένης. Ὁ τεχνίτης ἀνεφαίνετο ἤδη ἐν τῷ παιδίῳ τούτῳ. Ὁ ζήλος μεθ' οὗ κατεγίνετο ἐκίνησε τὴν προσοχὴν τοῦ προτέρου αὐτοῦ εὐεργέτου Κ. Πελισσιέρου, ὅστις, ἐλθὼν

ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς Περιγόρδην, ἐπανεῖδε τὸν υἱὸν τοῦ δυστυχικοῦ φίλου του. Ὡδήγησε τὸν Ἰωσήφ εἰς Παρίσιους, ἔθεσεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν προστασίαν ἐνὸς τῶν ἐπιστημοτέρων ζωγράφων. Αἱ ταχεῖαι πρόοδοι, καὶ ἡ μεγίστη τοῦ παιδίου εὐφυΐα ἀνεκαλύπτουν μέλλον λαμπρόν. Ἐν τούτοις, εἰσάγων αὐτὸν εἰς τὸ λαμπρόν τῆς τέχνης σταθμόν, ἐνόμισε δίκαιον νὰ ἀσφαλίσῃ αὐτῷ τρόπον τινα ὑπάρξεως δι' ἐργασίας τεχνίτου καὶ βομηγάνου. Ὁ Ἰωσήφ διέπρεψεν εἰς τὴν λιθογραφικὴν, καὶ μετ' ὀλίγον ταχτικόν τι κέρδος ἐξῆσθαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀθλιότητος καὶ δυστυχίας.

Ἀλλ' ἡ διπλὴ αὐτῆς ἐργασία, ἣν ἐξετέλει μετὰ ζήλου ἀκουράστου, ἐξήντησε τὰς δυνάμεις του, καὶ τὴν ὑγείαν του διέσθειρε· ὀφθαλμία, ἥτις ὑπεχώρησε κατ' ἀρχὰς εἰς τὰς τῶν ἱατρῶν φροντίδας, ἐπανήλθεν αὐτῷ διὰ συμπτωμάτων τρομεροτέρων καὶ κατεπύκρυνε τὴν ἡδὴ ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ τοῦ πένθους ἀναθρόσκουσαν αὐτοῦ καρδίαν. Αἱ προσπάθειαι τῶν ἐπιστημοτέρων ὀφθαλμοιάτρων δὲν κατώρθωσαν οὐδὲν κατὰ τῆς τυφλώσεως ἐκείνης, τῆς γιγαντιαίας βήμασι ἐπὶ τὰ χεῖρα χωρούσης. Ὁ δὲ Ἰωσήφ ἐν ἀπελπισίᾳ, παραιτεῖ καὶ Παρίσιους καὶ γραφίδας καὶ ἀπέρχεται πρὸς τὰ δάση καὶ τοὺς ὄρεινους τῶν ὄχθων τῆς Δορδογνῆς λόφους, ἵνα ἀναπνεύσῃ ἐν αὐτοῖς τὸν εὐώδη ἐκείνων τῶν παιδικῶν του χρόνων ἀέρα. Ἀλλὰ μάτην· διότι ἐκάστη ἡμέρα περιεκαλύπτει αὐτὸν μᾶλλον ἐπὶ μᾶλλον ὑπὸ βιθυτέρου καὶ τρομερωτέρου σκότους. Πῶς ἠδύνατο πλέον νὰ ὑποστῇ ζωὴν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὅστις ἐμελλε τοῦ λοιποῦ νὰ μεταβληθῇ δι' αὐτὸν εἰς αἰώνιον τάφον;

Ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς μεγάλαις ψυχαῖς ἡ καρτερία καὶ ἡ ὑπομονὴ ὑπερισχύει τῶν θλίψεων. Ὁ Ἰωσήφ καταπιέζων πᾶν ἀπελπισίας ὀλέθριον αἰσθημα, τρέπεται πρὸς ἄλλο εἶδος ζωῆς, πρὸς τὴν ἰσχύϊν τῆς φαντασίας του, καὶ βλέπει ἡδὴ ἐν τῇ ψυχῇ του, ὅτι δὲν δύναται πλέον νὰ παρατηρήτῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐνὶ λόγῳ ὁ ζωγράφος ἐγένετο ποιητής, ψάλλον τὸν οὐρανὸν τὸν ὁποῖον δὲν βλέπει, ψάλλον τὰ ταρασσόντα αὐτὸν αἰσθήματα καὶ τὰς βιχάνους τῶν παθῶν, τὴν χαρὰν τὴν ἐκ τῆς ἐλπίδος, τοὺς ὀνείρους τῆς ὑπερφανείας, τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὰς συμφορὰς τοῦ βίου. Τὰς δὲ μελέτας ταύτας δὲν ἐγχαράττει διὰ σημείων οὐδὲ περιγράφει διὰ τοῦ καλαμου, ἀλλὰ τὰς παραδίδει εἰς τὴν πιστὴν καὶ εὐρεῖαν αὐτοῦ μνήμην, ἥτις ἦν ἐτοιμὸς ἕξιποτε νὰ περιλαμβάνῃ καὶ διατηρῇ τὰ γεννήματα τῆς πενθιμοῦ του διανοίας. Μελετᾷ καὶ ἀναπτύσει, ὅτι ἄλλοτε ἐδιδάχθη, ἀναμιμνήσκειται, μανθάνει καὶ ἐρωτᾷ.

Ἀλλ' ἡ δυστυχία καὶ ἡ πενία τοῦ μύρτουρος τούτου καθίσταται ἐτι φρικωδεστέρα καὶ αἱ ἀνάγκαι του ἐνεκα τῆς ἀσθενείας του μεγαλήτεραι. Ὁ Ἰωσήφ κατῴκει παρὰ τὸν ἐπισκεπτόμενον αὐτὸν ἱατρὸν. Παρ' αὐτῷ διέμενει οἰκογενεῖα τις παρηγοροῦσα καὶ θεραπεύουσα τὸν ἀσθενή, ὅστις ἐπεχείρησε νὰ μεταδώσῃ τὰς ὀλίγας του γνώσεις εἰς νέαν τινα δεκαετὴ τῆς οἰκογενείας ταύτης κόρην, ἥτις δὲν ἠδύνατο ἐν τῇ ἀπομεμακρυσμένῃ ταύτῃ διαμονῇ νὰ εὔρῃ τρόπον τινα

τοῦ νὰ διδαχθῇ. Διὰ μεγάλων δὲ φροντίδων ἐδίδαξε τῇ νέᾳ κόρῃ τὰ πρῶτα τῆς γλώττης στοιχεῖα, αἵτινα ἐμάντευσε μᾶλλον αὐτὸς ἢ ἐδιδάχθη, καθαροῖζων τὸ πνεῦμα αὐτῆς διὰ τῆς διηγήσεως πράξεων γενναίων, ἠθικῶν ἱστορημάτων καὶ διὰ τῶν λαμπροτέρων σελίδων τῶν μεγαλητέρων συγγραφεῶν οὓς ἐγνώριζεν ἐκ στήθεος.

Ἄλλ' οὐχ ἦτιον ἡ νέα μαθήτρια ἐφαίνετο ἄξια τῶν φροντίδων τοῦ διδασκάλου, ὅψ' οὐ ἐδιδάχθη τὸ εὐγενῶς κρίνειν καὶ τὸ μετ' εὐπρεπείας συμπεριφερεῖσθαι. Ἐχουσα δὲ τὸ πνεῦμα ὑπερήφανον καὶ ἀφελές, βαθεῖαν τὴν εὐαισθησίαν καὶ κρίσιν ἐξαίρετον, ἐβελγεν αὐτὴ τὸν Ἰωσὴφ διὰ τῶν ἀναγνώσεών της, διὰ τῶν ἀθῶων καὶ τερψιθύμων μετ' αὐτοῦ συνδιαλέξεων, καὶ πρόθυμος αἶψοτε νὰ δείξῃ αὐτῷ τὴν εὐγνωμοσύνην της, ἐμάντευε τὰς ἀρέξεις του, ἡδυνομένη νὰ τὰς προλαμβάνῃ.

Ἡ Ἐμμα ἐφθάνεν εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν οἱ ἰησαυροὶ καὶ τὰ προτερήματα ψυχῆς γενναίας, καὶ ἀφελοῦς ἀναπτύσσονται ὑπὸ τὴν ἀγνότητα τῆς καρδίας της. Ὁ Ἰωσὴφ ἦν πλήρης χάριτος καὶ εὐγενείας. Ἡ ὑπὸ τῆς θλίψεως ὠχρὰ μορφή του, ἡ ὠραία καὶ θελξικάρδιος ἡ δὲ εὐφυΐα καὶ τὰ ποικίλα αὐτοῦ αἰσθήματα ἀναφέρουν παρ' αὐτῷ πᾶσαν τὴν λαμπρότητα ἀφ' ἧς ἐστερήσαν αὐτὸν οἱ ὀφθαλμοὶ του. Ἐνὶ λόγῳ ἡ Ἐμμα συνήθισε βλέπουσα τυρλὸν τὸν Ἰωσὴφ, κατὰ τὸ διάστημα τῶν πέντε ἐτῶν, καθ' ἃ διετέλει μετ' αὐτοῦ ἐν ἡδέϊα οἰκειότητι ὡς μετ' ἀδελφοῦ παμφιλτάτου. Αἱ εὐγενεῖς ψυχαὶ οὐδέποτε οὔτε καθ' ἐαυτῶν, οὔτε κατὰ τῶν ξένων δυσταρεστούνται· διότι τὸ πᾶν ἀγνὸν παρίσταται καὶ ἀγαθὸν ἐνώπιον τῆς ἀρετῆς. Ὁ Ἰωσὴφ ἐφ' ἀντάζετο ὅτι βλέπει τὴν Ἐμμαν πλησιαζούσαν, ὁμιλοῦσαν καὶ ἡ φαντασία αὐτῇ ἦν πραγματικότης, διότι τὴν ἐσχεδίασεν ἀκρίβεστα διὰ τοῦ νοός του. Παρ' αὐτῇ πᾶσα θλίψις ἀπῆρχετο ἀπὸ τῆς καρδίας του· διότι αὐτὴ ἀνεπλήρου τὸ φῶς καὶ τὸν ἥλιον τῆς ἐρήμου αὐτοῦ ζωῆς.

Ἄλλ' ἐν τούτοις μανθάνει, ὡς φίλος τῆς οἰκογενείας, ὅτι ἡ Ἐμμα ἐζητήθη εἰς γάμον. Κατὰ πρῶτον μὲν φαντασθεὶς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Ἐmmas, ἐδέχθη μετ' εὐχαριστήσεως τὴν εἰδήσιν ταύτην· ἀλλ' ἐπομένως σφοδρὰ τις ταραχὴ κυριεύει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν του, καί, ξένος ἤδη πρὸς πᾶν αἰσθημα χαρᾶς ἢ θλίψεως, ἐλπίδος ἢ ἀπελπισίας, αἰσθάνεται ἑαυτὸν λειποθυμοῦντα, καὶ δακρυὰ πύρινα ἀπορρέοντα τῶν ἐσβεσμένων αὐτοῦ ὀφθαλμῶν. Ἐνῷ δὲ διέμενεν ἀκίνητος ἐν ἐκστάσει πενθίμῳ, ἡ Ἐμμα ἐπροχώρησε πρὸς αὐτόν.

— Ἰωσὴφ, λέγει αὐτῷ μετὰ φωνῆς συγκινήσεως, σοὶ χρεωστῶ τὴν πνευματικὴν μου ζωὴν· διότι σὺ ἐπλασες τὴν ψυχὴν μου ἀνυψῶν τὰ αἰσθήματα μου καὶ πρὸς τὰ σὰ πλησιαζῶν αὐτά. Εἶθε νὰ ἡδυνάμην νὰ ἀνταμειψῶ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην παρηγοροῦσα καὶ τέρπουσα τὴν ζωὴν σου, ἀφ' ἧς δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀπομακρύνω τὴν ἐμὴν. Τὸ πᾶν θέλεις εἶσαι πρὸς ἐμέ, ὡς ἐγὼ τὸ πᾶν πρὸς σέ.

Καὶ ὁ Ἰωσὴφ ῥιπτόμενος εἰς τοὺς πόδας τῆς Ἐmmas.

— Ἐγνώρισα τοῦλάχιστον πρὸς σιγμὴν τὴν εὐδαιμονίαν! λέγει. Ἐπ' ἔχοντας, Ἐμμα, ἐπ' ἔχοντας τὴν σιγμὴν ταύτην ἐν τῇ καρδίᾳ μου χαρὰν ἀτελεῦντον, ἀπερίγραπτον, ἧτις εἰ μᾶλλον θὰ θέλῃ καὶ τὰς τελευταίας τῆς ζωῆς μου σιγμὰς. Πλὴν ἀρκεῖ ὅχι, δὲν δέχομαι τὴν γενναίαν σου ταύτην θυσίαν. Νὰ σὲ συμβυθίσω μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ αξιοθρηνήτῳ μου δυστυχίᾳ! Νὰ σὲ δεσμεύσω μετ' ἐμοῦ εἰς τὰ βάραθρα ταῦτα τῆς θλίψεως καὶ τῆς οὐδύνης, ἐν οἷς διατελῶ δέσμιος, καὶ ν' ἀμαυρώσω οὕτω τὰς πρῶτας ἡμέρας τοῦ θελξικαρδίου σου ἔαρος! Ὅχι, δὲν θέλω σὲ σείρει εἰς τὴν ἄδυστον τῶν δυστυχημάτων μου, ἵνα μὴ πολλυπλασιάσω οὕτω τὰς ἀγωνίας μου. Μία μόνη παρηγορία μοὶ ἐπιφυλάσσεται, ἡ κατ' ἐμέ βεβαία εὐδαιμονία σου· διότι ἡ ἀνέκφρατος ἀγαθότης σου, ἡ εὐφυΐα σου, ἡ κρίσις σου διαχέουσι περὶ σὲ τὴν γαλήνην, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀθῶαν χαρὰν. Ἀλλὰ μὴ φοβοῦ· διότι τὰ πάντα δύναμαι νὰ ὑποστῶ, τὰ πάντα, μέχρι καὶ τῆς στερήσεως τῆς παραμυθιτικῆς σου φωνῆς, ἀρκεῖ μόνον ὅτι αἶψοτε θὰ σὲ φαντάζωμαι, θὰ σὲ ἀκούω, καὶ οὐδέποτε θέλεις ἀπέλθει ἐκ τῆς φαντασίας μου, παρηγοροῦσα τὴν μοναξίαν μου καὶ θεότης αὐτῆς ἀποδανουσα.

Ἡ Ἐμμα ὑπὸ τῆς τρικυμίας τῶν παθῶν αὐτῆς ταραττομένη, ἵσταται ἀκίνητος μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων. Ἀλλ' αἶφνης ἀποσπᾶται ἐκ τῆς πενθίμου ταύτης συγκινήσεως ὑπὸ τῆς ἀρίξεως τῶν γονέων της οἷνεις μόνον αἰτίαν τῆς σπαραξικαρδίου ταύτης σκηνῆς ὑποθέττουσι τὴν πικρὰν θλίψιν χωριζομένων φίλων.

Ἡ Ἐμμα ἐνθαρρυνομένη ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τοῦ διδασκάλου της ἔδωκεν ἑαυτὴν τῷ ὑπὸ τῆς πατρικῆς φρονήσεως ἐκλεχθέντι συζύγῳ. Ὁ δὲ Ἰωσὴφ, ἀναπτύξας ἅπασαν τὴν εὐγενῆ σταθερότητα καὶ ὑπομονὴν του, ἠσθάνετο ἑαυτὸν ὑψούμενον ὑπὸ τῆς θυσίας ἣν ἐποίησε πρὸς ὃν τὸ ὁποῖον ἡγάπησεν ὑπὲρ τὴν ζωὴν του, διὸ καὶ ὑπέμεινε τοῦτο ὡς ἄνθρωπος πρὸς πᾶν εἶδος συμφορᾶς προωρισμένος.

Ἡ φαντασία του ἀνεπτύχθη, καὶ νέος ἐν αὐτῇ ἀνεκαλύφθη κόσμος· ἠσθάνθη ἑαυτὸν ἀποβαίνοντα ποιητὴν. Οἱ στεναγμοὶ τῶν παθημάτων του, καὶ ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεώς του ἀντήχουν ἐν αὐτῷ ὡσεὶ ἄσματα ἀρμονίας ἔμπλεα, ἡ ἡχὼ τῶν ὁποίων ἐνεψύχου τὴν ἐρημίαν του, καὶ πῦρ τι θεῖον ἐλάμπρυνε τὰ περικαλύπτοντα αὐτὸν καταχθόνια σκότη. Ὡς ὁ Μίλτων, περιγράφει καὶ οὗτος τὰς διαφόρους θεὰς κόσμου ἐκλείψαντος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του· ἐν δὲ τῇ εὐρείᾳ αὐτοῦ μνήμῃ ἐπαυερίζεται, πᾶν ὅτι ἐθαύμασεν ἄλλοτε. Μάτην ἡ μεγάλη τῆς φύσεως βίβλος ἐκλείσθη δι' αὐτόν· διότι οὗτος δύναται εἶναι νὰ τὴν ἀναγνώσῃ· ἀλλὰ μόνος, ἐστερημένος πάσης βοήθειας πῶς νὰ διατηρήσῃ τοὺς καρπούς τῆς διανοίας του; τὰ ἄσματα λοιπόν αὐτοῦ θέλουσιν ἀντηχῇ ὡσεὶ ἡχοὶς τῆς διαβατικῆς, ὅς τις ἀντηχεῖ, ἐλαττοῦται καὶ σβέννυται εἰς τὸν αἰθέρα; Ὅχι· διότι ἡ τοῦ Ἰωσὴφ εὐφυΐα εἶναι μεγάλη, καί, ὡς ἐάν ἡ φύσις ἐπλούτισε τὴν μίαν τῶν αἰσθήσεών του διὰ τῆς ἰσχύος, ἧς ἐστερήσε τὴν ἄλλην, ἡ μνήμη του, εὐρυτάτη γενομένη, δέχεται, διατηρεῖ καὶ δι-

ευθετεῖ πᾶν προῖον τοῦ ποικίλου καὶ ἐνεργοῦ αὐτοῦ πνεύματος. Κοιμώμενον διὰ τῶν ῥεμβασμῶν τῆς ραντασίας, μεθυσκώμενον ὑπὸ τῆς ἡδείας ἐκστάσεως τῶν σκηνῶν, ὡς φαντάζεται, καὶ τῆς ἐκ τῶν ποιητικῶν ἐργασιῶν ἡδονῆς, τὸ πνεῦμα τοῦ Ἰωσήφ κατέστη ἀφθονός πηγὴ τῶν ποιητικῶν ἰδεῶν. Ὁ ποιητὴς ἐνόμιζεν ἑαυτὸν κατὰ πάντα τέλειον, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἠθάρτα κατ' ὀλίγον τὴν ἀπορείαν του. Εὐτυχῶς ὅμως, πολλοὶ τῶν περὶ νεοὶ διεκέρυξαν τὰ περὶ αὐτοῦ· διότι ἐδεύκνυε καθ' ἑκάστην αὐτοῖς τὰς πηγὰς τῆς παιδείας καὶ τοὺς ἐδίδασκε διὰ τῆς ἡλικίης· ἡ δὲ πρὸς τὴν δυστυχίαν αὐτοῦ καρτερίᾳ ἦν αὐτοῖς παραδειγμα εὐγενές, καθιστὸν αὐτὸν προσφιλέστερον καὶ σεβασμιώτερον πρὸς τοὺς μαθητάς του, τοὺς ἀείποτε ἐπαγρυπνοῦντας ἐπ' αὐτοῦ. Μὴ ἀπαιτῶν τίποτε εἰς ὀλιγαρχίης, δυνάμενος μάλιστα νὰ ἐλεήσῃ καὶ ἄλλον πολὺ αὐτοῦ δυστυχέστερον. Ὁ ἄνθρωπος δὲ ἐκεῖνος, ὅστις μακροθύμην, ἔβλεπε μετ' ὑπομονῆς τὴν τύχην τοῦ ποιητοῦ, ἐλθὼν εἰς Περιγύρην, ἠγάπησεν τὸν Ἰωσήφ νὰ ὑπαγορεύσῃ αὐτῷ τὰ ποιήματά του, ἅτινα ἠγάπησε καθ' ὑπερβολήν.

Οὕτω λοιπὸν ἐκ τῆς μνήμης τοῦ ποιητοῦ ἐξῆλθε ἱσμός ὁλόκληρος ποιημάτων. Ἐπιστρέψας εἰς Παρίσιους, ὁ Κ. Πελλισσιέρους ἐτύπωσε διὰ δαπάνης αὐτοῦ τὸ πόνημα τοῦ τυρλοῦ ὃν ἐπροστάτευτε. Τὸ πρωτότυπον, τὸ περιεργὸν τοῦ μονήρους ποιητοῦ ὕψος, τὸ νευρώδες τῆς ἐκφράσεως, ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ βαθύτης τῶν αἰσθημάτων τοῦ ποιήματος, κατέστησαν αὐτὸ ἀντικείμενον περιεργείας μεγάλης, καὶ ἱσοῦ θαυμασμοῦ.

Τὸ ποίημα ἐμαρτύρει τὴν ἀληθῆ τοῦ ποιητοῦ μεγαλοφυΐαν, οὐτινος ἡ κατὰστασις ἐστὶ μᾶλλον περιεποιεῖ εἰς τὸ ἔργον του τὴν ἰδέαν τοῦ θαύματος. Μεταξὺ δὲ τῶν ποιητικῶν τῆς ἐποχῆς προϊόντων, αἱ *Ποιήσεις τοῦ Τυρλοῦ* διεκρίθησαν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ἥτις ἐνεθάρρυνε τὸν ποιητὴν διὰ βραβείου. Ὁ δὲ Ὑπουργὸς Κ. Σαλβάνδης, παρεχώρησεν εἰς τὸν δαρνηφόρον μισθὸν ἐτήσιον 800 φράγκων.

Τοῦ λοιποῦ ὁ Ἰωσήφ, ἡτταλισμένος ἀπὸ πάσης ἐκ πενίας συμφορᾶς, δύναται νὰ φέρῃ ἄνευ πολλοῦ κόπου, τὸ διπλοῦν φορτεῖον τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ τίτλου τοῦ συγγραφέως.

(Μετάφρ. Ἀ. Γ.).

ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ.

Λυπηρὰ εἶνε ἡ ἱστορία, ἣν μέλλω νὰ διηγηθῶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ δὲν δύναμαι ἄνευ βαθείας συγκινήσεως ν' ἀναζητήσω εἰς τὴν μνήμην μου τὰς λεπτομερείας ταύτης· ἀλλὰ πατὴρ ἢ μήτηρ, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἐνεπιστεύθη τὴν τύχην ὁμοίων τῶν ὄντων, δὲν θέλουσι διατάττει, νομίζομεν, νὰ ρίψωσι βλέμματά τινα ἐπὶ

τῆς ἱστορίας ταύτης, ἥτις μεγάλην ὑπόσχεται τὴν ὠφέλειαν.

Δὲν θέλω δυστυχῶς σὰς παραπέμψαι εἰς χώρας μυθώδεις καὶ θαυματουργούς, οὐδ' εἰς χρόνους παλαιούς· καὶ ἤθελον μεταποιήσαι τὴν ἐποχὴν καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ δράματος τούτου, ἂν φωνὴ ἐνδόμυχος δὲν μοι ἔλεγε πάντοτε: — Ἀληθὴς εἶνε ἡ διήγησις αὕτη, ἀληθεστάτη... Συνέβη λοιπὸν εἰς Παρίσιους καὶ εἰς ἐποχὴν, ἐγγυτάτην ἡμῶν, ἐποχὴν οὐχὶ ἀδεσπορον.

Ἡ Ἄννα, δεκαεπταετής τὴν ἡλικίαν, εἶχεν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς της σχεδὸν μείνει ὀρφανή· τὴν δὲ νηπιότητά της καὶ τὴν νεότητά της διέτριψεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κηδεμόνος της, ὅστις ἦτον ἐνταυτῷ καὶ ἀναδοχός της. Ὁ Κ. Δουμαῖνης, ἦτον ὁ καλλίτερος τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ μᾶλλον δραστήριος καὶ πολυσχολος τῶν ἐμπόρων τῶν Παρισίων, τῆς πόλεως δηλονότι ἐκεῖνης ἐν ἣ ὁ χρόνος εἶνε κεφάλαιον τοσοῦτον πολυτίμων. Ἦτο δ' ἐλευθέριος εἰς πᾶν ὅτι εἶχεν (ἦτο δὲ καὶ πλουσιώτατος) πλην τοῦ χρόνου, εἰς ὃν τοῦναντιον ἐφαίνετο συστηματικῶς φιλάργυρος.

Ἡ Κ. Δουμαῖνου προσβεβλημένη ἀπὸ παραλυσίαν ἀνίατον καὶ ἀείποτε κλινήρης, εἶχε μὲν τῷ ὄντι παιδαγωγὸν διὰ τὴν Ἄνναν, ἀλλ' αὕτη Ἀγγλὶς οὕτα δύσκαμπος καὶ ξηρὰ ἡθικῶς τε καὶ φυσικῶς, δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ κατέχῃ μήτε τὴν φιλίαν, μήτε τὴν πίστιν τῆς νεάνιδος.

Ἡ μόνη, ἥτις ἔλαβεν ἐπιβρόχην τινα εὐτυχῆ ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς Ἄννας, ὑπῆρξεν ἀκριβῶς αὕτη ἐκεῖνη ἥτις τῇ ἐπροξένησε τὴν δυστυχίαν της. Δυστυχῆς ἀλλ' ἀξία γυνή, ἐλθοῦσα ἀπὸ τὴν Σολωνίαν, διὰ νὰ γείνη τροφὸς τῆς Ἄννας, προσεκολλήθη εἰς τὸ τέκνον μετ' ἀπόφασιν νὰ μὴ τὸ ἐγκαταλείψῃ πλέον· καὶ ἡ Ἄννα ἐπίσης ὑπερηγάπησε τὴν Μαριάναν καὶ ἐδεῖξεν τοῦ Κ. Δουμαῖνου νὰ τὴν ἀφήσῃ πάντοτε μετ' αὐτῆς: — Μάταιον εἶνε, νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ αἰτήσις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ εὐθὺς καὶ ἄνευ δυσκολίας.

Ἡ Μαριάνα εἶχε γεννηθῇ, καὶ ἀνατραφεῖ εἰς τὴν Σολωνίαν, τὸν πλήρη δηλονότι μυθῶδων καὶ παραδόξων δεισιδαιμονιῶν τόπον, ὃν γνωρίζετε ἴσως κάλλιον ἐμοῦ. Λέγοντες, ὅτι ἡ Μαριάνα ἦτον ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ἐννοοῦμεν ὁποία ἦτον αὕτη. Ἀπὸ τὴν συνάφειαν ἀνθρώπων ὅχι· μὲν πολὺ πεπαιδευμένον, ἀλλ' ἦτον εὐπίστων, ἡ Μαριάνα εἶχε τάχα ἀποβάλλει τὰς δεισιδαίμονας πεποιθήσεις της; δυστυχῶς ὅχι!... Τὸ τερατόδοξον εἶχε ριζώσει εἰς τὴν πτωχὴν κεφαλὴν της, εἴθα ἐμελλεν πάντοτε νὰ ἐθρεύῃ ὑπὸ μορφὴν μόνον διάφορον· ἡ Μαριάνα ἀναλινκίζουσα τὴν Ἄνναν τῇ ἐδιηγείτο βίους πνευμάτων τῆς ἐρείκης, τῶν φωσφόρων ἀτμίδων, καὶ ἐπὶ τέλους τῇ ἔλεγε: Μὴ πιστεύεις ταῦτα, μικρά μου, εἶναι διηγήματα, διὰ νὰ ἀποκοιμίζωσι τὰ παιδία. Ἀλλὰ καὶ ἡ Μαριάνα ἐπίσης, εἶχε ροφήσει τὰς δεισιδαιμονίας τῶν μεγάλων πόλεων, εἴθα τὰ πνεύματα δὲν εἶνε τὸσον ἰσχυρὰ, ὅσον μετ' ἐπάρσεως τὰ χηρῶν τισιν.

Ἐμάντευσαν ἴσως τινὲς τῶν ἀναγνώστων μας ἐν μέρος τῆς ἱστορίας ταύτης· καὶ ὅμως δὲν παραπονέμεθα διὰ τοῦτο· διηγούμεθα ἀπλῶς ὅτι εἶδομεν, χω-